

חות דעת על סמך אבחון משולב

ובהתבסס על מבחן נוירולוגי/ממוחשב - IVA

**סיבת הפנייה: קשיים בישיבה רציפה בכיתה ועל רקע משמעותי.
גורם מפנה: מחנכת הכיתה.**

רקע- מפי האם:

ההיריון והלידה היו תקינים. במשפחתו שני ילדים וינון הבכור. ההיסטוריה ההתפתחותית הייתה תקינה הן במישור הלשוני והן במישור המוטורי. במהלך הגן דווחה הגננת לאם כי לדעתה יש לינון בעיה בתחום הוויסות התחושתית אך בדיקה של מרפאה בעיסוק שללה את החשד. ההיסטוריה הלימודית תקינה בכל הקשור לרכישת מיומנויות למידה אך ינון מרבה להפריע לחבריו לכיתה בשל פטפטנות ותנועתיות וזאת לאורך כל השעורים והמקצועות. הפטפטת אינה מפריעה לינון אלא לחבריו היות והוא כן לומד ושולט בתכנים הנלמדים. במשך כשנה אושפזה האם מידי פעם לצורך טיפולים בשל מחלת הסרטן והרבתה להיעדר מהבית. הדבר הביא לנסיגה בתפקודו. עם זאת ולמרות הכול ינון ילד חברותי מאד המרבה לבקר חברים מהכיתה והם אף מבקרים אצלו. האם מציינת כיו מקובל חברתית, מוכשר בכדורגל ובמשחקי כדור. כמעט בכל יום הולך למגרש על מנת לשחרר את האנרגיות הרבות שלו. האם מציינת כי ינון זקוק להכרת הסביבה בכישוריו וביכולתו. האם מתארת את ינון כילד עקשן, רגיש, בעל חוש הומור, אכפתי וישר מאד.

התרשמות והתנהגות במשך המבחן:

פונקציות ניהוליות (Executive Functions):

2222 הגיע לאבחון בליווי הוריו ונשאר עם הבוחנת ללא התנגדות. 2222 ילד נאה מראה, מרכיב משקפי ראייה, עירני ותקשורתי. מבחינה פיזית נראה בהתאם לגילו. עוד בתחילת האבחון הביע הסתייגות במידה מסוימת בנוגע להישארותו לבד עם הבוחנת וברבע השעה הראשונה של האבחון חיפש את קירבת אימו ויצא לחפשה מחוץ לחדר האבחון. לאחר שהיה בטוח שהיא נמצאת בסביבתו, שב 2222 לחדר הבדיקה והמשיך באבחון. מידי פעם היה זקוק לצאת לאימו ל"תידלוק" ריגשי וחזר לחדר הבדיקה לאחר מספר שניות עם כוחות להמשך. נראה כי תפקודו מרבי כאשר

מרכז ת.ל.ם

הוא חש ביטחון וככל שעבר הזמן, נפתח ושיתף פעולה באופן מותאם ותקין. במהלך האבחון 2222 נהנה מהקשר עם הבוחנת ומתשומת הלב שקיבל, שיתף פעולה ודיבר בחופשיות. הוא מסר פרטים חיוניים אודות עצמו. דיבורו בהיר והוא מצליח להביע את רעיונותיו באופן ברור וזורם. מול המטלות, עבד באופן שיטתי וגילה מושקעות בחשיבה, ערנות לפרטים ולדקויות וזריזות. הוא התעניין מאוד במידת הצלחתו והיה עירני ביותר לתגובות הבוחנת כלפיו ולדברים שכתבה בדפי האבחון. ניכר כי חשוב לו להרשים ולהצליח ככל האפשר. ניכר היה כי קשיי קשב וריכוז מלווים בתנועות יתר העיבו על אופן תפקודו וגרמו להנמכה בתוצריו. כאשר 2222 מתעייף ממאמץ הוא מבקש לסיים את המשימה ומתקשה מאוד לדחות סיפוקים.

התחומים וכלי האבחון

חשיבה מילולית ובלתי מילולית - 95

- WISC-R95
- שפה דבורה - ITPA ומדרש תמונה.

יכולות עיבוד מידע שמיעתי - הבנת הנשמע

מנגנונים בבסיס הקריאה והכתיבה

ערנות מטה-לשונית/ תהליכי שיום ושליפה:

- מבחני שיום, שליפה (TOMAL + RAN) ושטף (בן דרור שני).
- מבחן ריי בעיבוד א. וקיל/ REY- AVLT , REY- RCFT , וסוללה דיאגנוסטית ניצה שלם/ניצן
- מבחן זכירת הפכים ברצף
- מבחן זיכרון פעיל השלמת משפטים
- מבחן זכירה שמיעתית (הברות, מילים ומשפטים)
- Digit Span
- זיכרון שמיעתי - עיבוד מידע מילולי ברצף TOMAL

יכולות עיבוד מידע, זיכרון וקשב חזותי-

- Visual Discrimination
- יהלום,
- 592
- Test of Memory and Learning -TOMAL
- Motor-Free Visual Perception Test -MVPT

תפקוד ויזואלי - מוטורי וגרפני - מוטורי-

- Bender
- Rey (RCFT)

IVA - מבחן קשב וריכוז ממוחשב.

תהליכי קריאה והבנת הנקרא עברית - תהליכי קריאה והבנת הנקרא - ערכת "א-ת" שני לחמן, בהט, זייגר. - מערכת לאבחון ליקויים בתהליכי הקריאה והכתיבה עפ"י נורמות ארציות.

- לוח צירופים,
- מבחני מניפולציה פונולוגית,
- תהליכי פענוח ועיבוד מידע ושליפתן מתוך טקסטים, בקריאה קולית, דמומה ובדיקת הבנתם (עפי רמות הבנה של בלוס).

תהליכי כתיבה:

- ארגון, התארגנות, מנח,
- כתב,

תחום רגשי - T.A.T HTP

ממצאי האבחון:

היכולת השכלית הכללית של 2222 היא בתחום הגבוה של הממוצע (IQ=117), ללא פער משמעותי בין התחום הביצועי שנמצא בתחום הגבוה של הממוצע (PIQ=115), לבין התחום המילולי שנמצא ברמה מעולה (VIQ=116).

<u>מנת משכל מילולית</u>		<u>מנת משכל ביצועית</u>	
ידיעות כלליות	15	השלמת תמונות	9
צד שווה	13	סדרת תמונות	10
השבון	14	סידור קוביות	19
אוצר מילים	8	קידוד	9
הבנה	12	סה"כ ביצועי 115	
זכירת ספרות	11		
סה"כ מילולי 116			

ציון כולל : 117

התחום המילולי:

בתחום המילולי, בולט לטובה היקף הידיעות הכלליות של ידע שנצבר עם השנים דרך חשיפה לגירויים סביבתיים אשר נמצא ברמה מעולה (צ.ת 15). ניכר כי יכולתו של 2222 לקלוט מידע מהסביבה ולשלוף אותו מהזיכרון הנה ברמה גבוהה מאוד ביחס לעצמו וביחס למצופה בגילו בנורמה לשאר יכולותיו.

במשימה הבוחנת יכולת הבנה ורבלית והפשטה מילולית, רמת החשיבה של 2222 התאפיינה בהתייחסות פונקציונאלית למונחים שהוצגו בפניו. במבחן זה 2222 תפקד ברמת הממוצע (צ.ת 13). תקוד דומה נמצא במבחן הבודק את היכולת להבנת נורמות חברתיות, מצבים יום-יומיים וידע עולם ברמה התיאורטית (צ.ת 12). 2222 מצליח באופן יעיל לסנתז ולעשות שימוש במידע לפתירת בעיות שקשורות לעולם החברתי. מה שיכול ללמד כי 2222 עושה שימוש נכון בידע, וכן שהוא בעל רגישות חברתית גבוהה.

לעומת זאת, במבחן אוצר המילים במבחן שבדק אוצר מילים ומשקף עושר תרבותי של סביבה חינוכית מקדמת, תיפקודו של 2222 היה בתחום הנמוך של הנורמה (צ.ת 16) נתון המלמד כי 2222 הבנה מילולית לוקה בחסר ויכולת להגדיר מילים נמוכה אך במעט מהצפוי בגילו. התפקוד במבחן זה מלמד על רמת הגרייה שהסביבה מספקת, ועל הערנות האקטיבית של הילד מצד שני. הבנה מתמטית או היכולת לחשוב באופן אינדוקטיבי ודדוקטיבי עם מושגים הקשורים ליחסים ולתכונות מתמטיות שנבדקה במבחן חשבון נמצאה בתחום הגבוה של הממוצע (צ.ת 14). 2222 מבצע מניפולציות בסיסיות ומצליח ברמה טובה יחסית לבני גילו לתרגם את השאלות המילוליות הפשוטות לאופרציות המתמטיות המתאימות.

אסוציאציה אודיטורית/ ITPA. מבחן הבודק יכולת שליפה באמצעות אנלוגיה בן נושאים תוך השלמת משפטים במילה. התשובה המתבקשת בכל פריט היא מילה בודדת. אין במבחן זה דרישה להסביר את משמעותן של המילים ולנמק הבדל או שוני ביניהן.

הישגיו מעולים ביותר ומקבילים לגיל שפתי 9:06.

התחום הביצועי:

היכולת לזהות דמות או דפוס חזותי המשולב בתוך גירוי חזותי מורכב, כאשר לא ידוע מראש מהו הדפוס, נבדקה בתת מבחן השלמת תמונות בו התקבל תפקוד בתחום הממוצע (צ.ת 9). 2222 מצליח באופן סביר יחסית למצופה בגילו להבחין בין עיקר וטפל ובין דמות ורקע. יכולת הלמידה של מטלה מוטורית פשוטה הדורשת למידה מהירה של גירויים חזותיים פשוטים ועבודה רוטינית של התאמת סימן לסמל בלחץ של זמן וזריזות מוטורית, נמצאה ברמת הממוצע (צ.ת 9) והיא מלמדת על מהירות תפיסה טובה.

נקי חוזק משמעותית של 2222, הן ביחס לשאר יכולותיו והן ביחס למצופה באוכלוסייה, נמצאה בתת מבחן הבודק את יכולת האנליזה והסינתזה של גירוי חזותי חסר משמעות במהירות, ושמירה על אוריינטציה ביחס לאובייקטים בחלל, הישגיו נמצאו ברמה מעולה ביותר (צ.ת 19). במבחן זה נבדקת חשיבה דדוקטיבית ואינדוקטיבית סביב צורות גיאומטריות. הצלחתו במבחן זה מערבת שילוב של הגיון והסקת מסקנות לבעיות של קשרים במרחב ומצביע על יכולת גבוהה מאוד בארגון תפיסתי ויזואלי מרחבי ויכולת מעולה להתייחס למספר מימדים בו זמנית (צורה וצבע). 2222 נראה כמי שנהנה מאתגר. ככל שעלתה דרגת הקושי במשימה, 2222 התגייס וכושר הריכוז

והמושקעות בעשייה עלו בהתאם לעליית המאמץ המנטאלי. בנוסף, היה מאוד חשוב לו להראות שהוא מצליח והמתין לתגובת הבוחנת בסוף כל סעיף ואם היתה פעם אחת שלילית, הוא התקשה להשלים עם כך ונראה כי באופן כללי, 2222 שואף להצלחה מקסימלית בתחומים שמעניינים אותו ובמקרים כאלה, הוא מצליח לגייס את המשאבים שלו בצורה יעילה. בתת מבחן הבודק יכולת לעבודה סדרתית בעלת משמעות וארגון מידע בערוץ החזותי כמו גם יכולת הבנה של קשרי סיבה- תוצאה במישור הלא-מילולי, היה ציונו ברמת הממוצע (צ.ת. 10). 2222 מצליח לבצע מניפולציה מנטאלית באובייקטים או בדפוסים חזותיים, לצפות רצף של אירועים בזמן ובמקום ולהבין יחסי סיבה ותוצאה במצבים חברתיים.

זיכרון וקשב:

בתת מבחן הבודק קשב פאסיבי, וזכירה בערוץ השמיעתי לטווח הקצר של רצפי ספרות, תפקד 2222 באופן ממוצע למצופה בגילו (צ.ת. 11). המטלה מעריכה את יכולת הילד לשמור במוח יסודות מסוימים שאין ביניהם קשר הגיוני. בדומה לתפקוד זיכרון העבודה בערוץ השמיעתי, גם בערוץ החזותי 2222 מתפקד ברמה ממוצעת. כך, במבחן הבודק זכירה חזותית לטווח קצר של צורות (BENDER), היה תפקודו ממוצע בהשוואה לבני גילו (5/9 צורות). ברמה ההתנהגותית, טווח הריכוז בבדיקה הנוכחית היה נמוך משמעותית מהמצופה בגיל לכל אורכו של האבחון. 2222 מתקשה לשמר רמה אחידה של ריכוז, קשב והשקעה לאורך זמן. נצפו קשיים משמעותיים בהכוונת קשב ויש לציין כי 2222 היה מודע וקשוב לרעשים החיצוניים למשך כל האבחון. כמו כן, נצפתה תנועתיות ועוררות יתר במהלך האבחון, כך שניכר אי שקט פסיכו מוטורי בולט. 2222 התנועע בכסאו כל הזמן, הלך ממקום למקום בסביבת החדר, הלך לאימו שוב ושוב והתקשה לשבת ובעיקר העדיף לעמוד בסביבת החדר באבחון חלק גדול מזמן האבחון. בנוסף, 2222 היה מודע כל הזמן לכל מה שקורה סביבו וכל הגירוים האבחון החלפת סוגי הפעילות והתאמת קצב הבוחנת לקצב המהיר של 2222 תרמו ליכולתו להתארגן ולהתמיד בכל משימה.

יכולות עיבוד מידע שמיעתי- הבנת הנשמע

מנגנונים בבסיס הקריאה והכתיבה

ערנות מטה-לשונית/ תהליכי שיום ושליפה:

מבחני שטף ושליפה. שליפה היא היכולת לשלוף את הצליל/מילה המדויקת בתגובה לגירוי מילולי או חזותי. כאשר קיים קושי הוא מתבטא בהשתהות עד לשליפה או בשליפה של צליל/מילה לא מדויקת. כאשר מדובר במילה ייתכן ותישלף מילה הקשורה למילת המטרה בקשר הגיוני כלשהו או בקשר צלילי.

שטף משדות סמנטיים בע"ח	שלף 14 מילים בדקה (נורמה : 11)
שטף משדות סמנטיים מאכלים	שלף 11 מילים בדקה (נורמה : 7)
שטף משדות פונולוגיים האות ב'	שלף 4 מילים בדקה (נורמה : 4)
שטף משדות פונולוגיים האות ג'	שלף 5 מילים בדקה (נורמה : 5)

מרכז ת.ל.ם

שטף משדות פונולוגיים האות ש'	שלף 5מילים בדקה (נורמה : 5)
------------------------------	-----------------------------

שטף מילולי-תקין בשני התחומים (הסמנטי והפונולוגי).

זיכרון פעיל: חזרה ברצף על מילים שהנבחן השלים- הישגיו תקינים.

מבחן זכירה שמיעתית (הברות, מילים ומשפטים)- הישגיו תקינים.

גזירה והטיה של מילים בעלות משמעות- רמת זיהוי והפקה- הכוונה להשלמת משפטים תך מתן מילים, בעלי שורש זהה, לבחירה. לא ניכר כל קושי.

ערנות תחבירית-המבחן בודק ערנות תחבירית באמצעות ניתוח של מאזכרים. דוגמא: הייתי אתמול בסרט, והיה לי קשה להירדם בגללו. (המאובחן צריך לדעת למה מתייחסת המילה בגללו) הערנות התחבירית תקינה.

זכירת ספרות (Digit Span) - רצף מספרים מוצג באופן מילולי לילד והוא מתבקש לחזור על הרצף כפי שהוצג או בסדר הפוך. הישגיו גבוהים.

שיום אוטומאטי מהיר:

מהירות שיום נבדקה באמצעות מבחן RAN, הבודק מהירות שיום, ע"י שיום אותיות, ספרות, צבעים ואביזרים החוזרים על עצמם בסדר אקראי עשר פעמים. למהירות שיום יש קורלציה לקריאה אוטומאטית ויעילה.

מבחני שליפה מהירה של ספרות/אותיות/קטגוריות ועצמים:

שם המבחן	זמן ממוצע בשניות	נורמה
שיום ושליפה של ספרות (RAN N)	23	20-22
שיום ושליפה של אותיות (RAN L)	37	23-25
שיום מקטגוריות מתחלפות (RAS)	53	35-40
שיום עצמים (RAN O)	45	29-32

שליפה:

היכולת של ינון לשלוף במהירות את שמות הספרות הייתה תקינה לעומת הנמכה משמעותית בשיום ושליפה של העצמים, האותיות והקטגוריות המתחלפות.

למידה באמצעות הערוץ השמיעתי - פונולוגי (ריי, טומאל, סוללה דיאגנוסטית/שלם)

זיכרון שמיעתי - סדרת מילים ללא הקשר / TOMAL המבחן בודק יכולת למידה בשלבים, יכולת שליפת מילים בטווח המיידי והבינוני, תוך הקפדה על אחסון ושימור המילים אותן זכר ובו זמנית השלמת החסרים ע"י שינון.

תוצאה: 18 (נורמה: 10)

אחוזון: 99 (ממוצע: 50)

הישגיו מעולים ועקומת הלמידה משינון תקינה וגבוהה. ינון שחזר את המילים בד"כ מהסוף. לאורך כל המטלה הרבה לנוע על פני הכיסא ולעיתים אף נעמד על רגליו.

להלן עקומת הלמידה של ינון :

3/12	זיכרון מיידי- העברה ראשונה
7/12	זכירה בעקבות שינון- העברה שנייה
6/12	זכירה בעקבות שינון- העברה שלישית
10/12	זכירה בעקבות שינון- העברה רביעית
11/12	זכירה בעקבות שינון- העברה חמישית
10/12	זכירה בעקבות שינון - העברה שישית
12/12	זכירה בעקבות שינון - העברה שביעית
12/12	זכירה בעקבות שינון - העברה שמינית

הבחנה שמיעתית. במהלך הבדיקה מקריאים בפני המאובחן זוגות מילים כאשר חלק מהמלים נבדלות בצליל אחד (כגון ז/ס) ועל המאובחן לציין האם הזוגות שהוקראו לפניו זהים או לא. תקינה.

הבנת הנשמע- עיבוד מידע מילולי ברצף TOMAL

(Test Of Memory And Learning). המבחן בודק יכולת עיבוד מילולי ברצף, ודורש קשב שמיעתי.

בטווח הבינוני

תוצאה: 11 (נורמה: 10)

אחוזון: 63 (ממוצע: 50)

בטווח הקצר

תוצאה: 11 (נורמה: 10)

אחוזון: 63 (ממוצע: 50)

הבנת הנשמע של ינון מעולה. למרות שניכרו חוסר מנוחה ותזונתיות רבה לאורך כל המטלה הפגין נחישות וניכר בו כי התנועה מרגיעה אותו.

למידה באמצעות הערוץ החזותי/קשב חזותי (יהלום, טומאל, ריי MVPT)

זיכרון חזותי - זיכרון לרצף של צורות מופשטות/ TOMAL.

המבחן בודק זכירה חזותית של צורות מופשטות תוך שימת לב להבדלים קטנים וזיהוי ההבדלים בתוך מסיחים. במטלה זאת יש הגבלת זמן.

מרכז ת.ל.ם

תוצאה : 11 (נורמה : 10)

אחוזון : 63 (ממוצע : 50)

הערוץ החזותי של ינון גבוה ותפיסת הרצף החזותי תקינה.

מבחן יהלום ו – 592 (רודיל ודנקלה) בדק את הקשב החזותי, אסטרטגיות וקצב עבודה באמצעות זיהוי צורה ומספר מתוך מכלול צורות ומספרים שונים. יש להתמקד בגירוי אחד מתוך רבים המצויים על גבי הדף ולסמן את הגירוי במהירות מרבית. להלן תוצאות המבדקים :

מבחן יהלום		
מהירות בשניות	כמות מתוך 14	
80	9 (64%)	תוצאה גולמית
103	9	נורמה

מבחן 592		מבחן
מהירות בשניות	כמות מתוך 14	
231	12 (86%)	תוצאה גולמית
116	8	נורמה

רמת הדיוק בשני המבחנים תקינה וכך קצב העבודה במבחן היהלום. לעומת זאת, קצב עבודתו במבחן בו נדרש לאיתור מספרים היה נמוך ואיטי.

הבחנה חזותית (Visual Discrimination) - תקינה.

MVPT

יחסים במרחב- תקין.

דמות ורקע- תקין.

סגירות הצורה- תקין.

אבחנה חזותית- תקין.

תפקוד ויזואלי- מוטורי וגרפוי- מוטורי

היכולת הויזו-מוטורית, במשימה המערבת העתקת צורות חזותיות מורכבות וארגון, ברמה לקויה. 2222 התקשה בהעתקת זוויות ולא דייק בהעתקה, איכות הקו לוקה בחסר, העתיק עיגולים במקומות נקודות ופישט צורות. כמו כן, צורותיו מוגדלות, חיבורים לא מדויקים עם קושי במתיחת קו רצוף. 2222 משתמש באסטרטגיות תכנון וחיבור נקודות לעיצוב מצולעים. ממצאים מהם ניתן להסיק על שליטה לוקה בחסר בעיפרון וקושי באיתור כיוונים. נראו קשיים גרפוי – מוטוריים שמעוררו חשד ללקות למידה על בסיס מבני. בין הסימנים לכך : קו רועד ומסולסל במקום קו ישר ואחיד, קשיי אינטגרציה של התבניות, "אוזני חמור" בעת שרטוט זוויות ועיגולים ממולאים או פסיקים בציר נקודות. כן נראו קשיי כיווניות כאשר לעיתים מתח קו מימין לשמאל כאילו הוא שמאלי ולעיתים משמאל לימין כאילו הוא ימני, למרות עבודה עקבית בידו הימנית. ממצא זה מעורר חשד לדומיננטיות מוחית מעורבת. כמו כן, נראים במבחן "בנדר" סימנים לקשיים אורגניים כמו גם רגשיים כגון גודל משתנה של התבניות בין תבניות שונות ולעיתים בין

מרכז ת.ל.ם

חלקי אותה התבנית עצמה ותכנון לקוי של מרחב הדף תוך שימוש במיקום מקרי בעת ציור תבנית זאת או אחרת. בציוריו נראים קשיים דומים לקשיים הנ"ל הן הרגשיים והן המבניים. מתצפית קלינית על התנהגותו במהלך המשימות הנ"ל, ניתן לומר כי נצפתה אימפולסיביות מול תבניות מופשטות, כמו גם עוררות פיזית כמו תזוזה רבה של הגוף, היפוך הדף מספר רב של פעמים, כסיסת ציפורניים ובאופן כללי 2222 נראה לא רגוע במשימות גרפו-מוטוריות. ייתכן שהקושי האובייקטיבי שלו גורם לו לתסכול, וכן שהמורכבות הרגשית של המשימה תרמה לעוררות.

חזותית-מוטורית. העתקת 10 הצורות - Richadeau
המבחן בודק יכולת העתקת צורות פשוטות ומורכבות וארגון במרחב וכן זכירה חזותית עקבית.
ינון העתיק את 10 הצורות תוך התייחסות נאותה לגודלן ולמיקומן במרחב הדף. כן שחזר 6/10 הצורות.

מבחן קשב וריכוז ממוחשב - IVA

במבחן הממוחשב מדורגים הציונים כפי שמקובל במבחני האינטליגנציה השונים כאשר 110 - 90 מציינים את טווח הממוצע.
נמצא כי אין חוקיות בכל תגובותיו וכן הבנה מספקת (לצורך ניתוח תוצריו) של המשימות במבחן. ינון הפסיק לעבוד ולהגיב לאחר מס' דקות.

כישורי למידה בעברית

תהליכי קריאה: פענוח, מהירות, הבנת הנקרא וידע אורתוגראפי.
ערנות וקידוד פונולוגיים ותחביריים
מבחני מניפולציה פונולוגית

דיוק ומהירות

לוח תנועות לוח צירופים – המבחן בודק מהירות ודיוק בפענוח עיצורים בודדים וצירופי עיצורים ותנועות. מדדים אלה נותנים תמונה על יעילות הפענוח.
ינון עדיין נמצא בתחילת רכישת תהליך הקריאה למד את הקמץ פתח עד כה. שולט בתנועות אלו.

זיהוי ובידוד שמיעתי. מבחן הבודק את המנגנונים העומדים בבסיס תהליכי הפענוח. המבחן מבוסס על שמיעה בלבד.
הישגיו תקינים.

סגמנטציה ומיזוג שמיעתי. מבחן סגמנטציה הוא מבחן הבודק יכולת פירוק של מילה לפונמות המרכיבות אותה. לדוגמא: בת < B/A/T
בתיווך, הישגיו תקינים.

קריאה בהקשר והבנת הנקרא,

מרכז ת.ל.ם

המבחנים בודקים קריאה טקסטואלית ברמה הקשרית באמצעות קריאה משווה (קריאה קולית אל מול קריאה דמומה). בדיקת הבנת הנקרא ברמות הבנה מדורגות. בדיקת שטף ואוטומציה בתהליכי הקריאה וההבנה בתוך ומחוץ להקשר תוכני.

ינון שולט בהגיית התנועות אשר נלמדו בכיתה (קמץ ופתח) וקרא טקסט באופן תקין. הטקסט היה מורכב מתנועת הקמץ, פתח וחטף פתח. האם ציינה כי לא למדו עדיין את כל האותיות אך ינון הצליח לקרוא את הטקסט ללא כל קושי. עם כי קצב קריאתו היה איטי.

ינון התקשה לאתר פרטים בטקסט למרות שלרוב השיב נכון על שאלות. טווח הקשב היה נמוך היות ונאלץ להיצמד אל הכיסא לצורך השבה לשאלות ולכתיבת מענה. לאורך העבודה בלטו קשיים בהתארגנות ובארגון וחסרים בהרגלי עבודה ולמידה יעילים.

תהליכי כתיבה

ניתוח מאפיינים איכותיים של תהליך הכתיבה

ינון הרבה לפטפט ולנוע על פני הכיסא, במהלך הכתיבה וכן ניכר קושי חריף בהתארגנות לקראת המטלה. במשך כ-3.5 דק' העתיק 4 מילים בלבד. הובהר לו שמוודדים את זמן עבודתו אך הדבר לא שיפר את קצב עבודתו. ינון כתב ביד ימין ונרכן בראשו על יד שמאל ולכן הדף "זז" כל מס' שניות והדבר עיכב אותו. כן דילג על שורות והתקשה להתמצא במרחב הדף כאשר לעיתים רובות לא מצא את מקומו בדף ושאל איפה אני? כן הרבה לפנות לאמו לאישור של תוצריו בשאלה: זה נכון אימא? זה זה? היה לו חשוב לעמוד במטלות ולהצליח בהן.

ריכוז נתונים מספריים/כמותיים והבעתיים בכתיבה:

מנח	מנח ישיבה: ארגון ויציבה מול השולחן אינם טובים לאורך זמן (לאחר מס' דקות נע בחוסר נוחות על גבי הכיסא). מנח הנייר: מונח ישר לפניו אך ניכרו רוטציות (מסובב את הדף). ייצוב הדף: אינו מחזיק את הדף ביד שמאל תוך כדי כתיבה.
אחיזת עפרון	דומיננטיות: ימנית צורת אחיזה: תקינה מיקום/מצג עיפרון: אחיזה תקינה.
לחץ	מידת הלחץ: תקין אך לעיתים חזק עקביות בלחץ: קיימת לאורך כל הכתיבה.
קצב	קצב כתיבתו איטי
עיצוב	כוון כתיבה: לרוב תקין אך לעיתים כותב מלמטה למעלה כמו צ, ח, ת רמת קריאות: תקינה.

<p>ריבוי מחיקות/תיקונים : לא ניכר</p>	
<p>מרווח בן אותיות: תקין מרווח בן מילים: תקין גודל אותיות: גודל מאד מיקום בשורה: תקין שמירה על שוליים: לא עקבי</p>	<p>התארגנות</p>

תחום רגשי

2222 ילד נעים, היוצר קשר בינאישי ללא קושי ומשתף פעולה באופן מלא. הוא משדר תפיסה מהירה וחדה ומתנהג באופן דינאמי ונמרץ, אמביציוזי ותחרותי. 2222 משדר קסם אישי, חיוניות וכריזמה לצד קושי בולט בשליטה בדחפים, קשיי ויסות ואי שקט פנימי רב. עולמו הפנימי של 2222 תוסס ורוגש. 2222 הוא ילד מאד רגיש וכתוצאה גם פגיע. מתוך החומר ההשלכתי עולים תכנים של עומס רגשי, פגיעות, תחושה שהסביבה לא מספיק מותאמת לצרכיו, וכמיהה לתחושת מוכלות. 2222 חש כעס אל מול מצבים שבהם עולה חוסר הלימה בין רצונו האישי לבין המציאות- כשיש פער בין המציאות הפנימית לחיצונית. בנוסף, 2222 סף תסכול נמוך ומצבים מתסכלים שאינם ברורים לו, מעוררים בו חרדה והצפה רגשית. ממטלות ש2222 חושש כי תפקודו בהם יהיה כושל, נראה כי ישנה נטייה לסומאטיזציה של ציפיות כישלון אלה והוא מבטא אותן בעזרת בריחה מהתמודדות ורגרסיה לשלבים מוקדמים יותר כגון התנהגות ילדותית. הקשיים הלימודיים שהוא חווה הביאו לאי אמון ביכולתו התפקודית בתחום זה ופיתוח מנגנון הימנעות. נראים מנגנונים של הדחקה, הכחשה השלכה ורגרסיה. כמו כן, ניכר היה כי גם הדרישה להתעמת עם משימה המזמנת תכנים רגשיים טעונים הייתה לא פשוטה בעבורו עד כי לעיתים נפגמה קוהרנטיות החשיבה שלו והוא הביע חוסר שקט פסיכו-מוטורי. נראה אם כן כי במקרים בהם הוא חש מאוים הוא עלול להגיב בכעס עקב קושי בויסות עצמי וקושי בשליטה בדחפים. במצבים אלה, תיווך של המציאות כפחות מלחיצה מכפי שהיא מצטיירת בעיניו והרגעתו על ידי הבוחנת ועל ידי אימו שחיכתה לו מחוץ לחדר הבדיקה, תרמו ליכולת תפקוד פרודוקטיבית יותר מצידו.

מתוך החומרים ההשלכתיים עולה הרושם כי יחסיו עם הדמויות המטפלות בחייו אמביוולנטיים, עם רצון לקשר ונזקקות לביטחון מחד, וחשש מחוסר החזקה והכלה מספקת מאידך. מהיבט זה, נראה כי נוכחותה של דמות מווסתת ומרגיעה בסביבתו היא מאוד חיונית לתיפקודו התקין. נראה כי כל עוד אימו נמצאת בסביבה הקרובה, הסביבה החיצונית נתפסת כמשרה ביטחון.

2222 צמא מאוד לקשר בינאישי מכיל, תומך ומרגיע, וכאשר הוא חש מוכל ובטוח, הוא משתף פעולה ומגלה התמדה. בנוסף, 2222 זקוק לדמות מבוגר חזקה מספיק שתוכל להכיל את יצרי ההרס והתוקפנות ותווסת בעבורו את המציאות. כפועל יוצא מכך, הוא מרגיש בטוח מספיק לממש את הפוטנציאל שלו.

2222 הוא ילד לרוב חסר ביטחון עם דימוי עצמי שטרם התגבש, חלש ולא יציב, המנסה להציג חזות בטוחה ושמחה. אולם, בתוכו הוא חווה תחושות חוסר בטחון ותלישות, תחושה של השקעת מאמץ רב ללא השגת המטרה ונטייה לסיפוקים בפנטזיה במקום במציאות. הוא למעשה תלוי בזולת על מנת להעריך את איכות תפקודו. לשם כך, 2222 חידד את רגישותו לקליטת רמזים

שונים מהזולת גם לגבי שפת גוף ותקשורת בלתי מילולית, כאשר אין הוא עצמו תמיד מודע כי כך הוא נוהג. למעשה 2222 פיתח תלות, בעיקר בדמויות הסמכות, הורה או מורה, על מנת לקבל משוב, מידי עד כמה שאפשר, לגבי איכות תפקודו והוא מתקשה להאמין בשיפוטו העצמי לגבי תפקודו ולכן הביקורת שמפעיל על מעשיו היא מקרית ולא עקבית ויציבה. כאשר 2222 חש הצלחה, תפיסתו העצמית משתפרת, והוא נעשה קואופרטיבי ונעים בקשר.

סיכום

ההיסטוריה הלימודית של ינון תקינה בכל הקשור לרכישת מיומנויות למידה אך מרבה להפריע לחבריו לכיתה בשל פטפטנות ותנועתיות וזאת לאורך כל השעורים והמקצועות. לדברי האם, הפטפטת אינה מפריעה לינון אלא לחבריו היות והוא כן לומד ושולט בתכנים הנלמדים. האם מתארת את ינון כילד עקשן, רגיש, בעל חוש הומור, אכפתי וישר מאד.

2222 הוא ילד חביב ונבון, בעל יכולת שכלית בתחום הגבוה של הממוצע ($IQ=117$), ללא פער משמעותי בין התחום הביצועי שנמצא בתחום הגבוה של הממוצע ($PIQ=115$), לבין התחום המילולי שנמצא ברמה מעולה ($VIQ=116$). בביצוע המטלות, היה מושקע בעשייה והפגין מוטיבציה גבוהה. אולם, נראה כי המוטיבציה שלו היתה קשורה באופן ישיר למידת החיזוקים שקיבל והיכולת שלו לעבוד ברצף היתה תלויה בקצב מהיר מצד הבוחנת, על מנת שלא לאבד את הקשב והריכוז שלו.

ינון ילד חכם מאד ותוסס, מרכיב משקפיים. לאורך שלוש פגישות האבחון ניכרו חוסר מנוחה מוחלט וינון הרבה לקום מהכיסא, לעמוד עליו, להישען על השולחן ואף לשכב עליו. ניכר היה כי התנועה ממש מרגיעה אותו. לרוב, למרות כל התזזזותיות הצליח לשחזר את התכנים בעת שנבדקה הבנת הנשמע, באופן תקין ואף גבוה מהמצופה.

החשיבה האסוציאטיבית של ינון מעולה וציוניו מעולים ביותר ומקבילים לגיל שפתי 9:06. יכולתו לשלוף במהירות את שמות הספרות הייתה תקינה לעומת הנמכה משמעותית בשיום ושליפה של העצמים, האותיות והקטגוריות המתחלפות. עיבוד מידע שמיעתי שלא בהקשר היה מעולה ועקומת הלמידה משינון גבוהה. הבנתו את הנשמע מעולה. למרות שניכרו חוסר מנוחה ותזזזות רבה לאורך כל המטלה הפגין יכולות גבוהות. הערוץ החזותי של ינון גבוה ותפיסת הרצף החזותי תקינה.

במבחני הקשב החזותי היו הישגיו תקינים, ברמת הדיוק, בשני המבחנים. קצב העבודה במבחן היה הולם היה תקין לעומת הנמכה בקצב עבודתו במבחן בו נדרש לאיתור מספרים. ינון שולט בהגיית התנועות אשר נלמדו בכיתה (קמץ ופתח) וקרא טקסט שמורכב מתנועות אלו באופן תקין. האם ציינה כי לא למדו עדיין את כל האותיות אך ינון הצליח לקרוא את הטקסט ללא כל קושי. עם כי קצב קריאתו היה איטי.

ינון התקשה לאתר פרטים בטקסט למרות שלרוב השיב נכון על שאלות. טווח הקשב היה נמוך היות ונאלץ להיצמד אל הכיסא לצורך השבה לשאלות ולכתיבת מענה.

לאורך העבודה בלטו קשיים בהתארגנות ובארגון וחסרים בהרגלי עבודה ולמידה יעילים. ינון הרבה לפטפט ולנוע על פני הכיסא, במהלך הכתיבה וכן ניכר קושי חריף בהתארגנות לקראת המטלה. קצב עבודתו היה איטי מאד ובמשך כ-3.5 דק' העתיק 4 מילים בלבד.

רגשית לפנינו ילד המתקשה להתנהל באופן מיטבי בעולם עקב קשיי הקשב והריכוז והמוסחות הרבה, קשיים שאינם מובנים לו לעומקם וניכר כי גם לסביבתו, וכתוצאה מכך חש מתוסכל,

מרכז ת.ל.ם

מאכזב ומאוכזב. למרות רצונו הכן להיות מקובל ומוכל, ושיכירו באיכויותיו הרבות, הוא עשוי להגיע לקונפליקטים עם הסביבה על רקע הצורך בפריקת המתח הפנימי. משאביו של 2222 טמונים ביכולותיו הקונטיביבות המעולות. יחד עם זאת, במצבים עמומים ומעוררי תסכול הוא זקוק להכלה רבה על מנת לשמור על תפקוד מותאם ולממש את יכולותיו. מהתרשמות כללית נראה כי, במצבים בהם הסביבה תואמת את צרכיו, הוא מצליח לשמור על פאסדה של התארגנות תקינה והוא מסוגל לשתף פעולה עם הסביבה, אך כאשר הוא נדרש לדחות סיפוקים ולהשקיע מאמץ על מנת להסתגל לסביבה שאיננה תואמת את צרכיו, ככל הנראה הוא מתקשה לשלוט על דחפיו, מגיב באורח אימפולסיבי עם תחושות אי אימון. נראה אם כן, כי ל-2222 פוטנציאל קוגניטיבי גבוה לצד סימנים לקשיים גרפ-מוטוריים וקשיי ויסות בולטים, יתכן על בסיס אורגאני, אשר משפיעים על מימוש הפוטנציאל שלו במלואו

מומלץ:

- ✓ ליצור הסכם/חווה טיפולי עם XXX שיכלול סעיף להפסקת יזומות על מנת לאפשר לו תנועה לגיטימית במהלכי השעורים מבלי ליצור פרובוקציה או למצב שיביא לסנקציות.
- ✓ פעילות ספורטיבית יומיומית.
- ✓ התייעצות עם רופא התפתחותי לגבי קשיי הקשב, תנועתיות היתר כפי שנצפתה לאורך האבחון וכן בשל אימפולסיביות, קושי בוויסות המוטורי ובשליטה והפסקת המבחן הנוירולוגי מייד בתחילתו.
- ✓ עבודה על שיפור קצב הכתיבה ויכולת הארגון וההתארגנות של XXX.
- ✓ מומלץ טיפול רגשי דיאדי, בשילוב עם ההורים.
- ✓ הפנייה לטיפול בריפוי בעיסוק עקב קשיי ויסות וקשיים גרפ-מוטוריים.
- ✓ י-XXX זקוק לגישה של עידוד, תמיכה וחיזוק על התקדמות והשקעה בבית הספר, כדי להגיע לחוויות של הצלחה בלימודים שיעלו את הדימוי העצמי האקדמי שלו למען מימוש הפוטנציאל שטמון בו.
- ✓ בשעות הפנאי כדאי לעודד מפגשים חברתיים עם בני גילו.
- ✓ מומלץ על מתן חונכות לימודית-חברתית.

התאמות לדרכי היבחנות:

- ✓ הכתבה לבוחן נייטרלי בשל הקשיים הגראפו מוטוריים.
- ✓ תוספת זמן במבחנים.

נשמח לשתף פעולה במידת הצורך.